

16
79

16

79

- (۴) بر شهرده ۷۵۴۸۲ كشي بولغان؛ ۱۵ يلدن صوڭ حسابلاب قاراسه لر
 ۲۳۸۱ كشي آرتقان. بارسى نېچه كشي بولا؟
- (۴) بابارنڭ بر اوطارنڭ ۱۸۵۳۷ پود پچهن حاضرله كانلر، ايكنچيسنده اولگيگه
 راغانڭ ۵۶۳۶۰ پود آرتقراق حاضرله كانلر. شول ابكى اوطارده نېچه پود پچهن بولغان؟
- (۴) پچهنچى بره وگه ۱۲۳۸۸ پود پچهن ساتقان، ۲نچى كشيگه ۵۷۶ پود آرتقراق ساتقان.
 زنڭ ينه ۵۳۶۲ پود پچهن قالغان بولسه، سانودن اول نېچه پود پچهن بولغان بولا؟
- (۴) پيتر بورغدن تۇبرگه ۴۵۳ چاقرم، تۇبردن مسكاوگه ۱۵۶ چاقرم، مسكاودن
 لاديمبرغه ۱۷۷ چاقرم، ولاديميردن نيژنيگه ۲۳۳ چاقرم بولسه، پيتر بورغدن
 زنڭ نېچه چاقرم بولور؟
- (۴) ۴ بار زاده ايگون كيترگانلر: برسند ۲۸۶۷۵ پود، ۲نچيسنده ۳۴۲۶۳ پود،
 نچيسنده اولگيگه فاراغانده ۲۶۳۲ پود آرتقراق، ۴نچيسنده ايكنچيگه فاراغانده
 ۱۸۶ پود آرتقراق بولسه، دورتيسنده برگه نېچه پود بولورغه تيوش؟
- (۴) بر آمبارده ۲۳۸۷ پود بىغداي بولغان، ايكنچيسنده اولگيدن ۱۴۹۵ پود
 رتقراق، اوچو چنيسنك ايكنچيسنده گيدن ۷۰۵ پود آرتقراق بولغان بولسه، اوچيسنده برگه
 نېچه پود بىغداي بولا؟
- (۴) كىتبخانه نڭ ۳ بولمه سى بولغان: برسند ۳۲۸۹ كىتاب، ۲نچيسنده ۱۸۹۹ كىتاب،
 نچيسنده ايكنچيده گيدن ۳۰۱ كىتاب آرتقراق بولغان بولسه، شول كىتبخانه ده بارسى
 نېچه كىتاب بولا؟
- (۴) جمع فيلوناقچى عدلردن برسى ۲۸۶۹۰، ۲نچيسى اولگيگه فاراغانده ۳۶۷۵
 آرتقراق، ۳نچيسى ۲نچيگه فاراغانده ۵۶۱۳ آرتقراق، ۴نچيسى اولگى ايكي سينڭ
 حاصل جمعينه مساوى، ۵نچيسى ۳نچى بلن ۴نچينڭ حاصل جمعينه مساوى بولسه،
 تولا ۵ عددنڭ حاصل جمعى كويى بولا؟
- (۴) جمع فيلوناقچى عدلرنڭ برسى ۱۸۵۷۹، ۲نچيسى اولگيگه فاراغانده ۵۰۱۸
 آرتقراق؛ شولارنڭ حاصل جمع ۳۵۲۹۳ عدد آرتدراسه، كويى حاصل بولا؟

طرح.

تعريف: ايكى عددنڭ زورسিনি كچوگنده بولغان واحدلر قدر كيمتوگه
 «طرح» ديورلر. شول ايكى عددنڭ زورسينه «مطروح منه»، كچكنه سينه «مطروح»
 وطرح ايتوب چققان عددگه «حاصل طرح» ديورلر. عدلرني طرح ايتولگانده
 جمعه گى كىي بوللاب يازيلسه، ايكى آراغه، استلى اوستلى يازيلسه صول طرفقه شول
 «-» طرح اشارتي بولور. بوللاب يازوب طرح ايتكانده مطروحدن صوڭ شول

«=» مساوی اشارتی قویلوب بوندن صوڭ حاصل طرح یازیلور: ۲=۳-۵ کبی.
 اخطار: بر نرسندن بولماغان عدلر برسی آخردن اصلا طرح قیلنمازلر مثلا ۶ پوددن ۳ آرشیننی
 اصلا طرح قیلهق ممکن توکلدر. چونکه بورهوشلی طرح دن هیچ بر نتیجه چقماز.

طرحده قاعده: ابکی عددنی بر نرسندن طرح ابتمک ایچون جمعهده گی کبی هر
 خانه اوز آستینه طوغری کیلمک اوزره یازیلور. صوڭره برلر خانه سندن باشلاب
 هر خانه ده گی رقم اوز اوستنده گی رقم دن طرح قیلنوب حاصل طرح صزق آستینه
 یازیلور. اگر اوز اوستنده گی رقم آز بولسه، ویا برده بولماسه، اوزندن صوڭنی
 خانه نڭ برسی آلنوب وافلانور و آنڭ بلن اوستنده گی خانه نڭ رقمی (بولسه) جمع
 قیلنوب حاصل جمعدن طرح قیلنور. برسی آلنوب وافلانغان خانه نڭ اوستینه،
 آلنغانلغه اشارت ایچون بر نقطه قویلور مثلا ۷۵۳ دن ۴۳۲ نی طرح ایتهر ایچون
 اول یوللاب شول رهوشلی: «۷۵۳-۴۳۲» یازیلور صوڭره چیتنگه آلوب کوب بولغان ۷۵۳ نی

اوستگه و آنڭ آستینه خانه لرن طوغری کیتروب ۴۳۲ نی شول رهوشچه: $\frac{753}{-432}$
 یازیلور و آستینه بر صزق صزیلوب صول طرفینه طرح اشارتی ۳۲۱

قویلور. صوڭره برلر خانه سی بولغان ۳ دن ۲ نی طرح قیلنور حاصل طرح بولغان
 ۱، آستقه یازیلور. ینه دیسته لرنی کورسه تکان ۵ دن ۳ نی طرح قیلنوب حاصل
 طرح بولغان ۲ نی آستقه یازیلور. ایڭ صوڭ یوزلر خانه سنده بولغان ۷ دن ۴ نی
 طرح قیلنورده حاصل طرح بولغان ۳ نی آستقه یازیلور. بو، چققان ۳۲۱ نی یوللاب
 یازیلغان «۷۵۳-۴۳۲» نڭ صوڭنده شول «=» مساوی اشارتی قویلوب،
 ۷۵۳-۴۳۲=۳۲۱ حاصل بولور. اوشبو مثالده ۷۵۳ گه مطروح منه، ۴۳۲ گه
 مطروح ۳۲۱ گهده حاصل طرح دیلور. دخی ۲۷۵ دن ۹۵ نی طرح ایتهر ایچون
 اول یوللاب: «۲۷۵-۹۵» صورتنده یازیلور، صوڭره چیتنگه آلنوب آستلی اوستلی:

یازیلور، آستینه بر صزق وصول طرفه طرح اشارتی قویلور
 صوڭره برلر خانه سی بولغان ۵ دن ۵ نی طرح قیلنوب حاصل طرح
 بولغان صفر (۰) صزق آستینه یازیلور. صوڭره دیسته لرنی

$$\begin{array}{r} 010 \\ 275 \\ -95 \\ \hline 180 \end{array}$$

کورسه تکان ۷ دن ۹ نی آلو ممکن بولمادیغندن، یوزلرنی کورسه تکان ۱ نی آلوب
 وافلانورده ۷ نڭ اوستینه وافلانغان ۱۰ نی یازوب، ۱۰ غه ۷ نی قوشلور و حاصل
 جمع بولغان ۱۷ دن ۹ نی طرح قیلنور، حاصل طرح بولغان ۸ آستقه یازیلور. یوزلر
 خانه سنده قالغان ۱، اوزندن طرح قیلنجه رقم بولمادیغندن آستقه اوزی یازیلوب
 ۱۸۰ فالور. اوشبو ۱۸۰ نی یوللاب یازیلغان: «۲۷۵-۹۵» نڭ صوڭنده مساوی
 اشارتی قویلوب: ۲۷۵-۹۵=۱۸۰ دیه یازیلور. دخی ۴۰۰۰ دن ۳۴۸۵ نی طرح ایتهر
 ایچون یوقاریده گی کبی اول یوللاب: «۳۴۸۵-۴۰۰۰» و صوڭره آستلی اوستلی ایتوب:

